

Vlaams
Parlement

ingediend op **140** (2019-2020) – Nr. 3
13 december 2019 (2019-2020)

Motie

van Anke Van dermeersch, Adeline Blancquaert,
Wim Verheyden en Chris Janssens

tot besluit van de in commissie besproken
beleidsnota Financiën en Begroting
2019-2024

Documenten in het dossier:
140 (2019-2020) – Nr. 1: Beleidsnota
– Nr. 2: Verslag

verzendcode: FIN

TOELICHTING

Vlaanderen, en in het bijzonder de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, moet als een goede huisvader de financiën van de Vlamingen bewaken en voorbereiden op de toekomst. Daarvoor is naast een investeringsbeleid ook een sturend beleid absoluut nodig. De verschillende huidige en toekomstige behoeften in Vlaanderen lopen in de vele miljarden euro. De beheersing en het beheer van de overheids-schulden is cruciaal om gezonde overheidsfinanciën te kunnen garanderen. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de Vlamingen is het niet alleen nodig om budgettaire ruimte te maken voor investeringen, maar moeten er ook prioriteiten gesteld worden.

De groeiverwachting werd door het Federaal Planbureau al teruggebracht tot 1,1 procent reële bbp-groei. De inflatie is momenteel stabiel, maar de Vlaming vreest dat dit niet zo zal blijven door de stijging van de elektriciteits- en olieprijsen. De schuldgroei in China kan een nieuwe schuldencrisis en groeivertraging uitlokken, en ook dichterbij huis is een zachte brexit niet zeker, zodat ook nog altijd rekening gehouden moet worden met de zware gevolgen van een harde brexit. Dat alles komt de Vlaamse economie en de budgettaire toekomst van Vlaanderen niet ten goede.

Het consumentenvertrouwen van de Vlaming, zowel in het economische klimaat als in de koopkracht, is sinds begin 2019 negatief. Dat maakt dat Vlamingen en Vlaamse bedrijven minder bereid zijn om aankopen en/of investeringen te doen. De Vlaming vreest volgens de consumenten-enquêtes van de Nationale Bank van België ook weer toenemende werkloosheid. Pas als de wereldhandel zich geleidelijk zal herstellen, zal de bedrijvigheid in Vlaanderen toenemen. Er zijn echter een heel aantal factoren die het herstel van de wereldhandel in de nabije toekomst kunnen bemoeilijken.

Vlaanderen is als kleine, open economie met een sterke verankering in de globale wereldeconomie door zijn centrale ligging in Europa zeer gevoelig voor mogelijk snel vertroebelende handelsrelaties die gepaard kunnen gaan met handelsconflicten.

Vlaanderen heeft, onder meer door de kosten voor de Oosterweelverbinding buiten de begroting te houden, momenteel een door Europa (nog) niet goedgekeurde 'artificiële' boekhouding, die dan ook uiteraard niet volledig de budgettaire werkelijkheid weerspiegelt. Dat zal hoe dan ook leiden tot een effectieve stijging van de schulden.

Daarom heeft Vlaanderen nu al behoefte aan een structureel meerjarig opschoningsplan voor de schuldenlast, conform de afspraken van het Europese stabiliteitsprogramma, zodat calamiteiten als "het moeilijke begrotingsjaar 2020", zoals de Vlaamse Regering het te verwachten begrotingstekort van 2020 noemt, in de nabije en verre toekomst vermeden kunnen worden. Dat kan de nodige flexibiliteit en draagkracht geven om eventuele toekomstige tegenvallers op te vangen.

Anke VAN DERMEERSCH
Adeline BLANCQUAERT
Wim VERHEYDEN
Chris JANSSENS

MOTIE

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de bespreking van de beleidsnota Financiën en Begroting 2019-2024;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister Matthias Diependaele;
- gehoord de toelichting van het Rekenhof;
- overwegende dat:
 - 1° Vlaanderen voor een grote uitdaging staat, gezien de teruggebrachte groei-verwachtingen en het dalende consumentenvertrouwen;
 - 2° Vlaanderen geconfronteerd kan worden met een harde brexit;
 - 3° Vlaanderen gebukt gaat onder lange wachtlijsten en tekorten, onder meer in onderwijs en welzijn;
 - 4° Vlaanderen voor zware investeringen staat naar aanleiding van de werkzaamheden aan de Oosterweelverbinding;
 - 5° Vlaanderen in hoog tempo artificiële intelligentie (AI) invoert, zowel op het niveau van de gezinnen en bedrijven als van de overheid, wat in de nabije toekomst een drastische wijziging van zowel de samenleving als de economie, en dus de belastbare basis, met zich mee zal brengen;
 - 6° Vlaanderen behoefte heeft aan een meer toekomstgericht coherent fiscaal kader dat rechtszekerheid en budgettaire stabiliteit biedt;
 - 7° Vlaanderen koploper is op het vlak van belastingdruk en de voor Vlamingen zogenaamde positieve federale taxshift voor die Vlamingen onvoldoende voelbaar is;
- gelet op de bepalingen daarover in het Vlaamse regeerakkoord (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 31/1);
- vraagt de Vlaamse Regering om:
 - 1° met betrekking tot de financiële situatie van Vlaanderen:
 - a) een visie te ontwikkelen die begrotingsevenwichten in de toekomst garandeert, waarbij nu al rekening wordt gehouden met mogelijke negatieve invloeden van een harde brexit, een vertraagde economische groei, vertroebelende internationale handelsrelaties enzovoort;
 - b) investeringsruimte te creëren door in eerste instantie de interne werking van de Vlaamse overheid te rationaliseren en kostenefficiënt te maken, en niet door besparingen in te voeren die het sociale en economische weefsel van Vlaanderen treffen;
 - c) de nodige procedures te introduceren en bij te sturen om versneld tegemoet te komen aan de ESR-correcties en opmerkingen van het Rekenhof;
 - d) de schulden van de Vlaamse overheid op lange termijn onder controle te houden;
 - e) meer duidelijkheid te geven over de exacte bedragen die elke Vlaamse stad en gemeente zal ontvangen als ondersteuning voor hun lokaal beleid, zoals was aangekondigd bij het aantreden van de huidige Vlaamse Regering;
 - f) er bij de federale instanties op aan te dringen dat in de Europese wetgeving meer diensten en producten worden opgenomen waarvoor al dan niet tijdelijk een lager btw-tarief kan worden toegepast, bijvoorbeeld schoolmateriaal;

- 2° met betrekking tot de fiscaliteit en de decretale belastingregels:
- a) onderzoek te (laten) verrichten naar de optimalisering van de mogelijke fiscale technieken;
 - b) de huidige fiscale regelgeving te evalueren en rationaliseren;
 - c) de nodige initiatieven te nemen om de inning en invordering van belastingen maximaal in eigen Vlaams beheer te krijgen;
 - d) de nodige initiatieven te nemen om, via de federale overheid, van de EU de mogelijkheid te krijgen om de btw op bepaalde goederen en diensten, zoals onderwijsmateriaal, te verlagen ten voordele van de Vlaamse gezinnen;
 - e) de Vlaamse fiscaliteit te hervormen tot een rechtvaardiger belasting-systeem, waarbij de belastingdruk voor de Vlaming afneemt;
 - f) meer in te zetten op de transparantie van de fiscale decreetgeving, op heldere communicatie, en op de leesbaarheid van de Vlaamse begrotingen, meerjarenplannen en rekeningen, zodat burgers een duidelijker zicht krijgen op de budgettaire mogelijkheden van Vlaanderen;
 - g) na te denken over een grondige hertekening van de Vlaamse fiscaliteit, die rekening houdt met de veranderende samenleving in Vlaanderen, meer specifiek de overgang van een diensteneconomie naar een economie die gebaseerd is op artificiële intelligentie;
 - h) verder in te zetten op de modernisering, actualisering en verlaging van de erf- en schenkbelasting, zodat die aangepast is aan de behoeften van de Vlaming;
- 3° met betrekking tot de belastbare basis in Vlaanderen:
- a) de nodige maatregelen te nemen voor het behoud van de koopkracht en het op peil houden van de gezinsbestedingen van de Vlaamse gezinnen;
 - b) de inflatie maximaal onder controle te houden;
 - c) rekening te houden met de fiscale psychologie en dus het fiscale draagvlak, en niet alleen met de fiscale economie of de fiscaliteit als sturingsinstrument bij het hertekenen van het Vlaamse fiscale landschap;
 - d) de belasting op weddenschappen, kansspelen en automatische ontspanningstoestellen niet meer puur te zien als een bron van inkomsten, maar als een middel om gokverslaving en gezinsdrama's te vermijden;
 - e) een administratieve vereenvoudiging en rationalisering van fiscale lasten door te voeren met het oog op het stimuleren van ondernemerschap en het wegwerken van de drempels tot het ondernemerschap.

Anke VAN DERMEERSCH
Adeline BLANCQUAERT
Wim VERHEYDEN
Chris JANSSENS